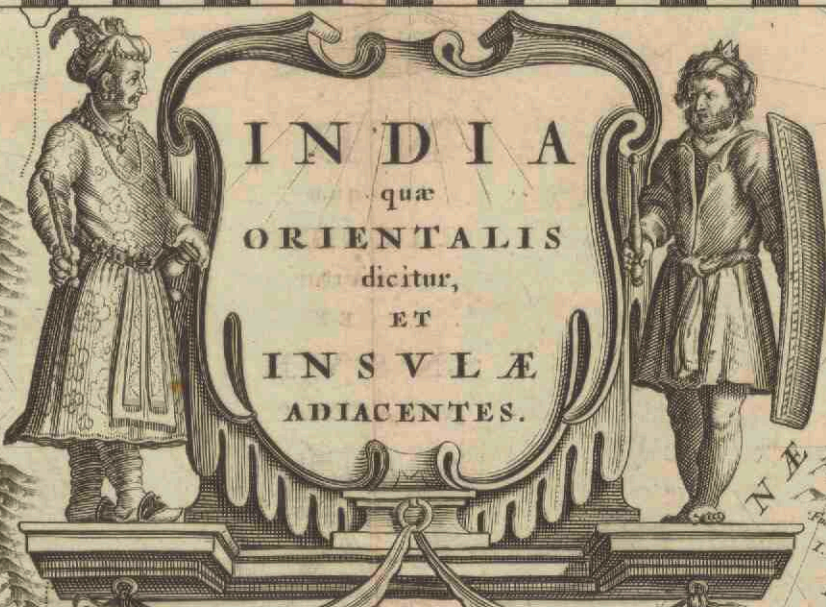

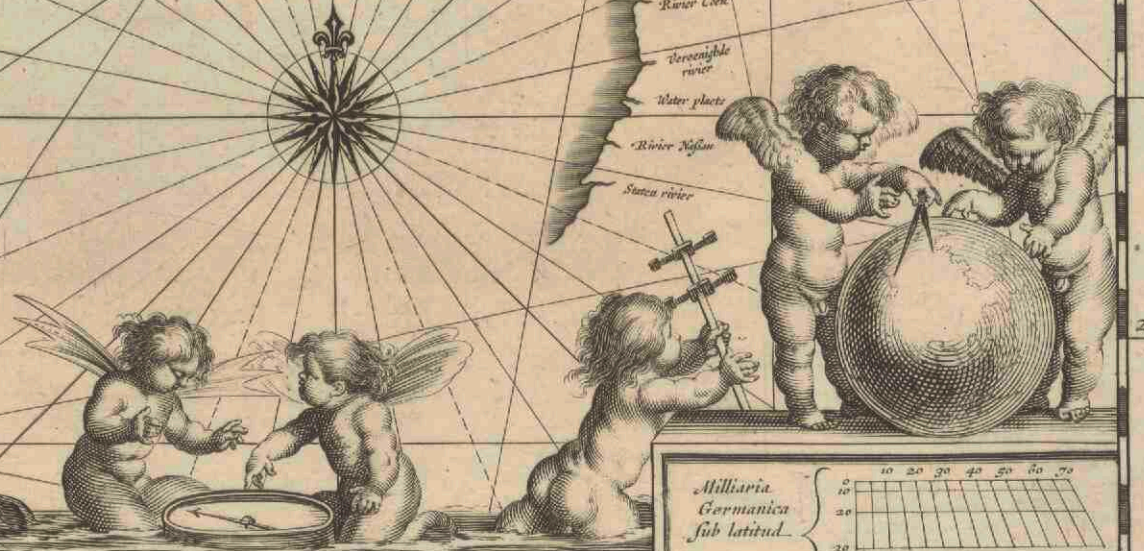
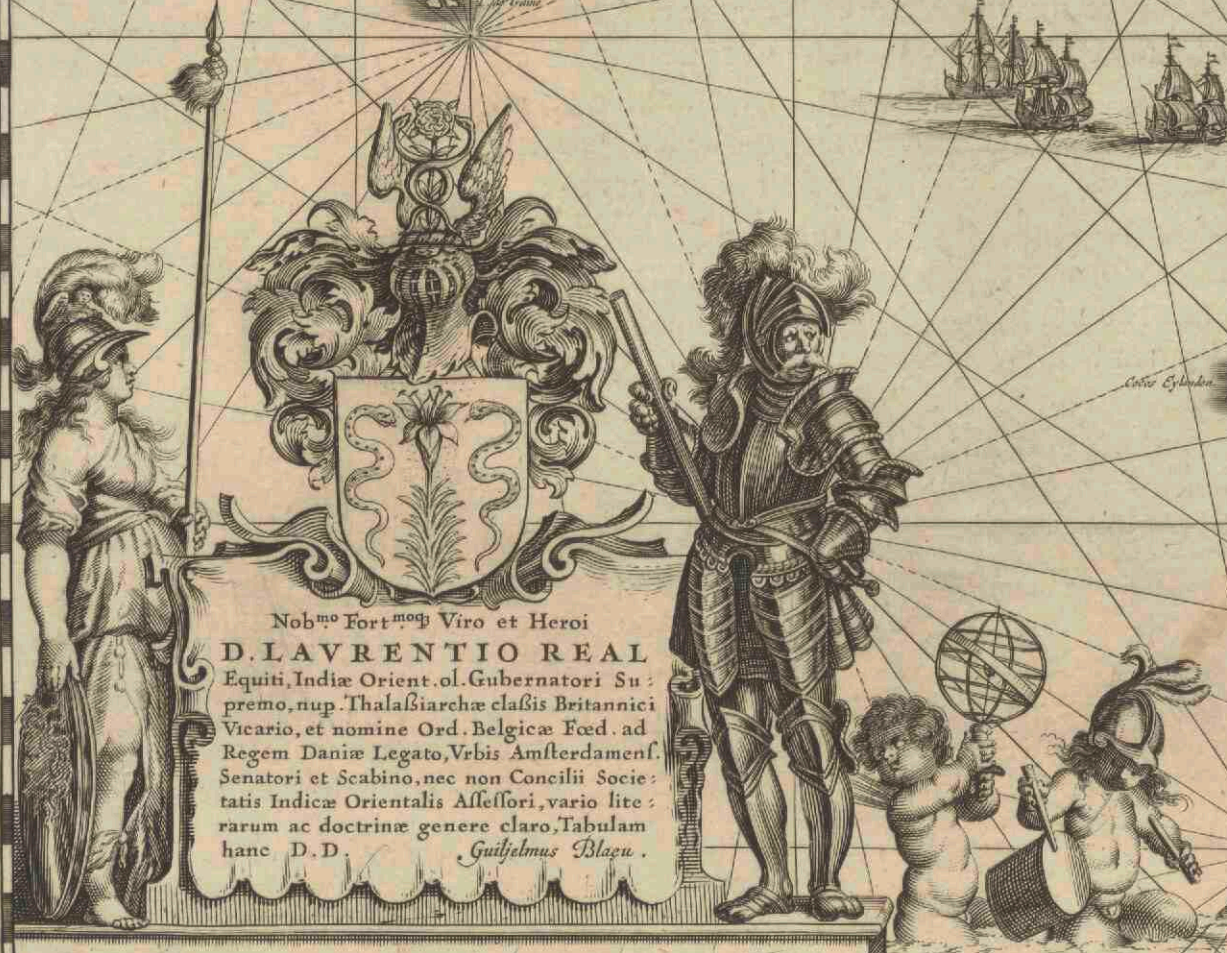

India quae Orientalis dicitur, et insulae adjacentes.

<https://hdl.handle.net/1874/430046>

MARE INDICVM.

VIII G. k. 1.

G. 3000021

worden, sulcx dat die van Chaul daer door een grooten handel hebben, die de onghesponnen zyde uyt China halen, daer doen spinnen en weven, en ghewrocht zijnde, overal distribue- ren. Dese landen sijn vruchtbaer van rijs, erwe- ten, boonen, Indiaensche noten, daer uyt veel olie ghemaect wordt; daer waft oock over- vloedigh veel gengber, dan wordt om de me- nighte weynigh gheacht.

In dit landt, achter Ballaguate, en in twee ofte drie berghen by Bisnagar, groeyen de dia- manten, waer van de Coning van Bisnagar groot profijt treckt, want alle die 25 mangle- lijns en daer boven wegghen, moeten hem op lijfstraffe ghebracht worden. In het landt De- cam is een bergh gheheeten Rocca Velha, daer de allerbeste ghevonden worden, welke de ervaren Juweliers uyt de andere weten te onderscheyden. Men graeft uyt de mynen ghelijck het goudt; daer men het eene jaer graeft de diepte van eens mans lengde, op de selve plaets vindt men binnen drie ofte vier jaren weder diamanten die van nieuus sijn aen- ghegroeyt.

Malabar. Malabar, beginnende by C. de Rama, ghele- ghen 10 mylen zuydwaert van Goa, streckt na 't zuyden tot de Cabo de Comori, de uyerste punt van 't vaste land. Aen de zeekant legghen dese navolgende steden, Onor, Barfalar, Man- galor, Cananor, Cranganor, Cochin, en Cou- lam, daer de Portugesen hare sterckten en be- settingen hebben. Calicut was eertijts de voor- naemste stad, en de woonplaets van de Samo- rijn ofte Keyser, ghelijck oock noch, die daer breedt en wijdt over de omlegghende plaetsen plagh te heerschen, maer is, sedert de aenkom- ste der Portugesen aldaer, seer vermindert, en byna te niet gheworden. Aen alle de voorschre- ven plaetsen waft veel peper, en ontrent Co- chijn slechte kaneel, die sy noemen *Canella de matte*, dat is, woeste kaneel. De schepen uyt Por- tugael komen ordinaerlijck eerst te Goa, daer sy lossen, en daarnaer langs dese kust aen de voorschreven plaetsen gaen laden, maer meest te Cochijn, dat is een groote volkrijcke stad, weynigh minder als Goa, hebbende een goede haven. Weynigh van daer te landwaert, in een plaets gheheeten Cochijn Dacima, in de juris- dictie der Malabaren, woont haren Coning. De Malabaren sijn van couleur pick swart, hebben 't hayr glat en seer swart, doch van aengesicht, lijf en leden, gheproportioneert als die van Eu- ropa; is wreedt, stoudt, opgheblasen, en het be- ste krijghsvolck van heel Indien, groote vyanden van de Portugesen, in afgodery en super- stitien ghelijck de andere Indianen. Zijn ghe- deelt in tweederley soorten van volck, *Nairos* en *Polias*: de Nairos sijn edelen en soldaten, die alleen de wapenen moghen handelen, door- boren de lellen van hare ooren, met groote ga- ten, die sy recken datse op de schouderen han- gen, houden dat voor een schoonheydt, hoe langer hoe schoonder: Polias, sijn de boeren,

visschers, en handwerckers, by de Nairos een slecht veracht volck.

Ooftwaert van de C. de Comori, van Nega- *Narfinga.* patan tot Muslapatan, leydt het Coningrijck Narfinga, wiens Coning ghenoeemt wordt van Bisnagar, na de hoofstadt des landts, te lande- waert in gheleghen, daer hy sich onthout. Aen die kust leydt de stad S. Thomas, van Portuge- sen bewoont, was eertijds een machtighe stad gheheeten Maliapor. De Indianen segghen dat de Apostel S. Thomas daer het Euangelie ghe- predickt, en met mirakelen het volck bekeert heeft, van welckers Christenen afcomt de Por- tugesen 't haerder aenkomt daer nochvonden.

Orixa leydt noordwaert van Narfinga, strec- *Orixa.* kende ooftwaert tot aen de riviere Ganges: al dese kusten van Narfinga, Bisnagar, en Orixa, van Negapatan tot aen de Ganges ofte Benga- la, worden 't samen met eenen naem ghenoeemt de kuste van Coromandel, is een ghesont lant, en van goede lucht, uytnemende rijck en over- vloedigh van allerhande lijftracht, daer alle vreemde natien beter als in eenighe andere quartieren van Indien aerden moghen. Daer wordt, besonder te Negapatan, S. Thomas, en Muslapatan, groote menighe Indiaense klee- den, en seer schoone kottoene lijnwaet van alle soorten ghemaect, oock seer sijn, met diver- sche koleurē, lof en figuerwerck, sommigh met gout en silverdraet doortogghen, seer konstigh, tot verwonderens toe, soo dat het om sijn sijn- heyt en schoonheydt boven zyde ghe-estimeert en dierder verkocht wordt, die worden daer met groote menighe verhandelt en in alle quartierē van Indien, ja tot in Europa vervoert.

Bengala heeft de Ganges aen 't oost, het Co- *Bengala.* ningrijck Pegu aen 't west. De Ganges is eene der grootste rivieren der Aerde. De Indianen houden die voor heyligh, en wie sich daer in wascht, dat hem sijn sonden vergheven sijn, en wie sich daer in niet en wascht, niet saligh kan worden, waer over daer een groote toeloop van volck met superstitieuse ceremonien te sien is: die rivier heeft veel cocodrilen, ghelijck de Nijl in *Aegypten*.

De hoofstadt des landts is Chatigam. Dit landt is uytnemende vruchtbaer van al dat tot des menschen leven noodigh is, bysonder van rijs, dat daer in meerder menighe waft als in eenigh landt van Indien: hoe veel schepen sy daer mede afladen, die van alle quartieren daer komen, soo en isser nimmermeer ghebreck; vee en voghelen is daer oock in groote abundantie, sulcks dat men een os, om een Larijn, dat is de waarde van ontrent thien stuyvers, en een can- dil rijs, groot veertien Hollandsche schepels, om anderhalve Larijn koopt: schapen, hoen- deren, suycker, boter, en andere eetbare waren, na advenandt. Daer wordt oock menighe van kottoenen lijnwaet ghemaect, en van daer al- omme door Indien vervoert. Sy spinnen daer garen van seecker geelachtigh kruyt, genaemt kruyt van Bengalen, daer van sy lijnwaet ma- ken

Palen.

Naem.

Rivieren.

Vrucht- barheydt.

Deelen.

't Landt van de Groota Mogol.

Cambaya.

NDIA, het edelste en beste deel des we- relds, soo alle schry- vers eendrachtelijck betuyghen, en het grootste onder ee- nen naem begrepen, leydt bepaelt met de rivier Indus (daer het de naem af draeght) en de Arabische Zee aen 't west, met het gheberghte Taurus aen 't noord, de groo- te oostersche Zee aen 't oost, en met de Indi- sche Zee aen 't zuyd. De riviere Ganges deelt het in twee, waer van de Oude het oostersche, India buyten den Gangem; het westelijckste, In- dia binnen den Gangem, nu Indostan ghehee- ten, hebben ghenoeemt. Het en is niet alleen boven alle andere landen rijck van ontallijcke volckeren, menighe van steden en vlekken, maer oock byna van allerhande dingen, wat de aerde, soo tot nootdrufft als tot lust en ver- maeck der menschen, voortbrengt. Het wordt met menighe van groote en kleyne rivieren doorwatert, welke, te samen met de nabyko- mende kracht der Sonne, het landt alle dingen in overvloedt doen voortbrengen. Van aller- hande kostelijcke specerijen, welrickende gommen, en droguen, dierbare peerlen, edele ghescheenten, schoone zyde, en ontelbare kos- telheden meer, deelt het aen alle andere lan- den des gheheelen aerdtrijcx mildelijck in o- vervloedt mede.

Indien is in verscheyden Coningrijcken en Landtschappen verdeelt, daer van sijn de voor- naemste, het landt der Mogolen, Decam, Mala- bar, Narfinga, Orixa, Pegu, Siam, en Cambod- ja: daer benevens sijn sulck een menighe, soo groote als kleyne, eylanden in de Zee alomme en daer by verspreyt, dat men 't met recht een wereldt van eylanden soude moghen noemen; daer van sijn de voornaemste, die van Maldiva, Zeylon, Sumatra, Java, Borneo, Celebes, Minda- nao, Luffon, Banda, Amboina, en de Molucken.

Het noordelijckste deel van Indien, daer de groote Mogol, eene der machtighste Princen der aerde, over heerscht, onder wien staen, soo Boterus schrijft, 47 Coningrijcken, heeft aen 't oosten ende noorden Tartarien, ende het gheberghte Taurus, aen 't westen de riviere Indus, aen 't zuyden Decam en Orixa, begrypende aen 't zuyden de Coningrijcken Cambaya en Bengala.

Cambaya, gheleghen aen den uytgang van de riviere Indus, een van de vruchtbaerste lan- den van heel Indien, provideert byna alle de omliggende plaetsen van granen, als taw e, rijs, erweten, oock boter, olie, en andere lijf-

Asia.

tochten, heeft een groote stad van de selve naem. d' Inwoonders des landts, ghenoeemt Gu- faratten en Banianen, sijn subtile en gheslepen kooplyden: daer wordt groote menighe kottoenen lijnwaet ghemaect van alle soor- ten, het sommighe soo sijn, dat het alle Hol- lands lijnwaedt in sijnheydt te boven gaet. De kostelijcke verwe Anijl oft Indigo waft alleen in dit landt, wordt daer bereydt, ende van daer aen alle plaetsen der Aerde vervoert. Van daer komt oock veellerley edel ghescheente, als Espi- nellen, Granaden, Iacinten, Amatisten, ende veellerley medicinale droguen; aen 't uyerste na 't zuyden leydt de vermaerde fortresse Diu, van de Portugesen ghebout en bewoont.

Decam paelt in 't zuyden aen Malabar, in 't *Decam.* oost aen Bisnagar en Orixa, in 't noorden aen Cambaja, in 't west wordt het met de Zee be- spoelt: is ghedeelt in Cuncam, Canara, en Balla- guate, welck sijn de hooghe berghen teghen Orixa, die niet ghelijck andere boven op onge- lijck, maer vlack en als schoone weyden sijn, daer over by de Indianen soo ghenoeemt, want *Balle* boven, en *quate* berghen beteekent. De Portugesen noemen het heele landt Decam, 't volck Decanijs en Canaras. Beder is de hoofstadt, daer de Coning sijn hof houd. Goa *Goa.*

de voornaemste koopstadt, niet alleen van dit quartier, maer van gheheel Indien; daer woont de Viceroy van Portugael, de Aertsbisschop, des Conings Raedt en Cancellery, en van daer worden alle plaetsen in Indien, onder 't ghebiet des Conings van Portugael, gheregheert. Hier is de stapel van alle koopmanschappen en O- rientaelsche waren, daer over is daer groote 't samenkomste van kooplyden, uyt Arabia, Persia, Armenien, Cambaja, Bengala, Pegu, Siam, Malacca, Iava, Moluccen, China, &c. Daer wonen onder malkanderen Indianen, Heydenen, Moren, Ioden, Armeniers, Gufara- ten, Banjanen, en alle Indiaensche natien, hou- dende elck sijn wet en gheloof vry en vranck, uytghenomen alleen dat haer verboden is de ceremonien van dooden te verbranden, en ee- nighe schandaleuse heydensche superstitien in 't openbaer te doen. De andere steden sijn Cin- tapor, Dabul, Basnin, Chaul, Damaon, aen de *Chaul.*

zeekant gheleghen. Chaul heeft een goede ha- ven, menighe schepen, machtige rijcke koop- luyden, en een grooten handel naer Ormus, Cambaja, Sinde, Bengala, &c. Niet verre van daer is de oude stad, bewoont van de naturelen des landts, daer veellerley schoon verlackt werck ghemaect, en allerhande zydewerck gheweven wordt, als Grofgreynen, Satynen, Taffetanen, Armofijnen, en dierghelijcke stof- fen, in sulcke menighe, dat heel Indien en de omlegghende plaetsen daer mede gherieft worden,

B